

RAPORT Z WIZYTACJI

(powtórna ocena programowa)

dokonanej w dniu 27 października 2014 na kierunku „ekonomia” prowadzonym w ramach obszaru nauk społecznych na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim realizowanych w formie studiów niestacjonarnych na Wydziale Zamiejscowym w Myślenicach Staropolskiej Szkoły Wyższej w Kielcach

**przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:
przewodniczący: dr hab. Wojciech Downar - członek PKA
członek: dr hab. Wiesław Ciechowski – członek PKA**

Część I :

W Uchwale Nr 391/2013 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 4 lipca 2013 r. w sprawie oceny programowej na kierunku „ekonomia” prowadzonym na poziomie studiów pierwszego o profilu ogólnoakademickim na Wydziale Zamiejscowym w Myślenicach podstawą sformułowanej oceny warunkowej były następujące zarzuty:

1. W czasie wizytacji stwierdzono, że efekty kształcenia wskazanych w raporcie z wizytacji 3 specjalności realizowanych w ramach kierunku „ekonomia” („Gospodarka i administracja publiczna”, „Rachunkowość i doradztwo finansowe” oraz „Gospodarka regionalna z ochroną środowiska”) odbiegają od efektów kształcenia określonych dla tego kierunku. Ponadto treści kształcenia wielu przedmiotów specjalnościowych nie odpowiadają obszarowi nauk społecznych, do którego zostały przypisane, zaś w sporządzonej przez Uczelnię matrycy efektów kształcenia zdarzają się przypadki, gdzie niektóre przedmioty nie realizują żadnego efektu kierunkowego (np. zajęcia terenowo-rekreacyjne), są także przedmioty w planie studiów, które nie zostały w tej matrycy ujęte (np. Praktyka).
2. Brak jest opisu modułu praktyk zawodowych, zdefiniowania efektów kształcenia z określeniem jakie kierunkowe efekty realizowane są w ramach tych praktyk.
3. Nie zostały spełnione wymagania § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445, z późn. zm.), bowiem zajęcia dydaktyczne z takich przedmiotów jak: E-administracja, Prawo, Rachunkowość, Rachunkowość jednostek sektora finansów publicznych, Rachunkowość zarządcza, Rachunkowość i sprawozdawczość finansowa, Rachunkowość i audyt podatkowy, Analiza rynku, Doradztwo ubezpieczeniowe, Administracja publiczna, Przedsiębiorstwo użyteczności publicznej, Rynek i wycena nieruchomości, Podstawy makroekonomii, Ekonomika integracji europejskiej, Finansowe systemy informatyczne, Zarządzanie międzynarodowe, zostały powierzone osobom nieposiadającym dorobku w zakresie przedmiotów, które prowadzą.

4. W czasie wizytacji stwierdzono, iż niewłaściwa jest organizacja zajęć dydaktycznych, w szczególności zastrzeżenia dotyczyły zbyt dużej liczby studentów w grupach ćwiczeniowych. Stwierdzono przypadki prowadzenia ćwiczeń w grupach wykładowych.
5. W czasie wizytacji stwierdzono, iż infrastruktura dydaktyczna Wydziału Zamiejscowego w Myślenicach tylko częściowo zapewnia realizację właściwego procesu kształcenia, głównie z uwagi na brak odpowiednich sal wykładowych. Ponadto zbiory biblioteki są znikome (zaledwie 45 pozycji o tematyce ekonomicznej) co oznacza, że studenci nie mają zapewnionego dostępu do zalecanej w sylabusach literatury. Brak jest również czytelnia.
6. W trakcie wizytacji stwierdzono niewłaściwe funkcjonowanie Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz niewielką jego skuteczność, bowiem nie zdiagnozował błędów dotyczących m. in. braku spójności treści kształcenia określonych dla niektórych przedmiotów z obszarem kształcenia, do którego zostały przypisane, zbyt dużych liczebnie grup ćwiczeniowych, braku opisu modułu dotyczącego praktyk zawodowych. Słabą stroną jest także brak instrumentów oceny efektywności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, instrumentów weryfikacji i oceny działań korygujących, naprawczych i doskonalących dotyczących jakości kształcenia na wszystkich poziomach studiów i formach kształcenia.
7. Ponadto w czasie wizytacji wskazano na zbyt mały udział interesariuszy zewnętrznych w analizie, ocenie i doskonaleniu efektów kształcenia.

Część II: Ocena efektów działań naprawczych odnoszących się do poszczególnych zastrzeżeń i zarzutów wymienionych w części I

Ad. 1. Zarzut dotyczący niezgodności efektów i treści specjalności z efektami kierunku.

Rada Wydziału Zamiejscowego w Myślenicach w dniu 16.06.2013 podjęła uchwałę w sprawie zakończenia naboru na specjalności „Gospodarka i administracja publiczna”, „Rachunkowość i doradztwo finansowe” oraz „Gospodarka regionalna z ochroną środowiska” od roku akademickiego 2013/2014. Z przedstawionej na stronie internetowej oferty kształcenia wynika, że specjalności te zostały wycofane z oferty kształcenia na kierunku „ekonomia”. W aktualnej ofercie kształcenia znajdują się natomiast dwie specjalności „Ekonomika jednostek samorządu terytorialnego” oraz „Ekonomika i finanse przedsiębiorstw”, które są treściowo zbliżone do wycofanych specjalności. Biorąc jednak pod uwagę dokonane zmiany w ofercie kształcenia oraz fakt, że ww. aktualne specjalności mają odzwierciedlenie w kierunkowych efektach kształcenia (K_W03 „Ma wiedzę o funkcjach państwa, sektorze publicznym i finansach publicznych w warunkach integracji i globalizacji, zna podstawowe teorie makroekonomiczne” oraz K_W05 „Ma ogólną wiedzę o finansach przedsiębiorstwa i organizacji niezarobkowej”). Zdaniem Zespołu Oceniającego zarzut nr 1 w świetle przedstawionych informacji może zostać oddalony.

Ad. 2. Zarzut dotyczący braku opisu modułu praktyk zawodowych.

Wydział przedstawił opisy modułów praktyk zawodowych w postaci sylabusów przygotowanych dla każdej ze specjalności. Opis modułu praktyki zawiera m.in. następujące elementy: cel praktyki, efekty kształcenia dla modułu praktyk, opis treści kształcenia, nakład pracy studenta oraz sposoby pomiaru efektów kształcenia. Ponadto w sylabusie modułu praktyk zawarte jest powiązanie efektów przedmiotowych praktyki z kierunkowymi. Powiązania przedstawione w sylabusie mają swoje odzwierciedlenie również w macrycy efektów kształcenia. Biorąc pod uwagę, że Wydział prawidłowo sporządził opis modułu

praktyki oraz powiązał efekty praktyki z efektami kierunkowymi dla każdej ze specjalności Zdaniem Zespołu Oceniającego zarzut nr 2 w świetle przedstawionych informacji może zostać oddalony.

Ad. 3. Zarzut dotyczący powierzenia prowadzenie zajęć ze wskazanych przedmiotów osobom nieposiadającym dorobku w zakresie przedmiotów, które prowadzą.

Władze Wydziału Zamiejscowego w Myślenicach Staropolskiej Szkoły Wyższej w Kielcach uwzględniły sugestie Polskiej Komisji Akredytacyjnej i dokonały stosownych korekt w obsadzie zajęć dydaktycznych. Przy przydzielaniu wykładowcom poszczególnych przedmiotów kierowano się ich opublikowanym dorobkiem naukowym i praktycznym doświadczeniem zawodowym. Przestrzegano przy tym zasady aby wykłady i seminaria prowadzili nauczyciele akademicki z co najmniej stopniem naukowym doktora. Jedyną wątpliwość budzi powierzenie przedmiotu „Doradztwo ubezpieczeniowe” osobie, która nie legitymuje się stosownym dorobkiem naukowym z tego zakresu, posiada natomiast bogaty dorobek w obszarze regionalnego kreowania i wdrażania innowacji.

Reasumując, w świetle informacji zawartych w załączniku 3, w którym zaprezentowano dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe 11 wykładowców prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku oraz w oparciu o wyjaśnienia udzielone podczas wizytacji, zdaniem Zespołu Oceniającego zarzut nr 3 może zostać uznany za nieaktualny.

Ad 4. Zarzut dotyczący zbyt dużej liczby studentów w grupach ćwiczeniowych.

Wydział przedstawił w raporcie z działań naprawczych dane o liczebności wszystkich grup ćwiczeniowych na kierunku „ekonomia”. W czasie wizytacji została przeanalizowana aktualna liczba studentów w roku akademickim 2014/2015 oraz przedstawiono Zespołowi Oceniającemu listy studentów w poszczególnych grupach. Na kierunku „ekonomia” (na I stopniu) studiuje obecnie 151 studentów, w 8 grupach ćwiczeniowych. Średnia liczebność grupy wynosi 19 studentów, przy największej grupie liczącej 25 osób. Z analizy wynika, że liczba studentów w grupie nie przekracza 30 studentów. Można zatem uznać, że zarzut nr 4, w świetle przedstawionych informacji, może zostać oddalony.

Ad. 5. Zarzut dotyczący braku odpowiedniej liczby sal wykładowych oraz skromnych zasobów bibliotecznych, niewystarczających do pełnej realizacji efektów kształcenia.

Władze Wydziału Zamiejscowego w Myślenicach podjęły działania na rzecz poprawy warunków kształcenia młodzieży akademickiej. Zespołowi Oceniającemu PKA przedstawiono umowy najmu 20 pomieszczeń dydaktycznych o powierzchni 1.300 m² od Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Myślenicach (zawarte do 30.09.2016 roku). Pomieszczenia te (w tym pracownia internetowa o pow. 52 m² wyposażona w odpowiedni sprzęt komputerowy) były przedmiotem wizytacji. W jej trakcie władze rektorskie i dziekańskie eksponowały zrealizowane i planowane prace remontowe, których celem jest adaptacja kolejnych pomieszczeń. W sytuacji sporego spadku liczby studentów (o około ¼ w ciągu roku) infrastruktura dydaktyczna zapewnia, na dostatecznym poziomie, realizację właściwego procesu kształcenia. Jest to o tyle ułatwione, że na Wydziale Zamiejscowym w Myślenicach studiują wyłącznie studenci niestacjonarni (łącznie 151 studentów).

Stan księgozbioru Biblioteki Wydziałowej w Myślenicach wynosi 3.576 woluminów o inwentarzowej wartości 78 tys. zł. Są to zbiory skromne, ale władze Uczelni podjęły odpowiednie działania na rzecz ułatwienia studentom dostępu do tradycyjnych i internetowych zasobów bibliotecznych. Warto nadmienić, że od dwóch lat studenci mogą korzystać z bazy ilibrary gwarantującej dostęp do zasobów: BOOKS, Roczników i Prognoz

oraz serii książek, PAPERS - czasopism wg tytułów, serii dokumentów roboczych, STATISTICS - baz statystycznych, głównych tabel, publikacji statystycznych oraz źródeł i metod, FACTBOOK – wydań OECD Factbook, GLOSSARIES – wydań słowników OECD. Zespołowi Oceniającemu PKA przedstawiono umowę o współpracy z Pedagogiczną Biblioteką Wojewódzką w Krakowie, Filia w Myślenicach, która dysponuje 43 tys. książek, z których około 2 tys. obejmuje dyscypliny ekonomii i zarządzania. Ponadto Uczelnia zawarła umowę z Miejską Biblioteką Publiczną w Myślenicach, która oferuje kilkaset tytułów z dziedziny nauk ekonomicznych. Wykaz tych książek przekazano Zespołowi Oceniającemu. Studenci Wydziału Zamiejscowego w Myślenicach posiadają również dostęp do zbiorów bibliotecznych znajdujących się w siedzibie Uczelni w Kielcach (księgozbiór prawie 9 tys. woluminów) i jej Wydziału Zamiejscowego w Bochni (księgozbiór ponad 5 tys. woluminów). Należy przy tym nadmienić, że biblioteka w macierzystej placówce w Kielcach została w minionym roku gruntownie zmodernizowana.

W zakresie dostępności literatury zalecanej w sylabusach zostały podjęte następujące działania: wykładowcy zobowiązani są do przeglądu i ewentualnej korekty literatury wskazanej w sylabusach, biblioteka podjęła działania, mające na celu dostosowanie zakupów do pozycji wskazanych w sylabusach. Dodatkowo poszerzono prenumeratę czasopism o nowe tytuły adekwatne do treści kształcenia na ocenianym kierunku „ekonomia”.

W świetle informacji zawartych w raporcie o działaniach naprawczych oraz uzyskanych w trakcie wizytacji poszczególnych pomieszczeń dydaktycznych zdaniem ZO zarzut nr 5 można uznać za nieaktualny.

Ad. 6. Zarzut dotyczący niewystarczającej skuteczności Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Ramowe zasady funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w Uczelni zostały wprowadzone Zarządzeniem Rektora z dnia 5 września 2013 r. w sprawie przyjęcia Wewnętrznego Systemu Jakości Kształcenia. Kluczową częścią uchwały jest załącznik stanowiący opis WSZJK w Uczelni. Opis WSZJK, oprócz informacji ramowych (cele, polityka jakości, struktura i podmioty systemu) obejmuje również opis procedur zapewnienia jakości kształcenia. Procedury te regulują sposób postępowania oraz podejmowania działań m.in. w takich obszarach jak: ewaluacja i monitorowanie procesu kształcenia, weryfikacja efektów kształcenia i doskonalenie programów kształcenia, ocena i doskonalenie systemu zapewniania jakości kształcenia, zasady monitorowania i upowszechniania informacji o działaniach w zakresie podnoszenia jakości kształcenia.

Z kolei na poziomie Wydziału Dziekan wydał Zarządzenie nr 4/2013 z dnia 26 września 2013 r. w sprawie powołania Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Zadaniem Zespołu jest realizacja zapisów dokumentu „Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia”. Wydział udokumentował działania podejmowane przez Zespół w okresie od października 2013 r. do kwietnia 2014 r.. W tym czasie odbyło się osiem posiedzeń Zespołu, z których sporządzono protokoły, udostępnione podczas wizytacji. Przegląd protokołów pozwala stwierdzić, że realizowane są zadania przewidziane w WSZJK. Przedmiotem analizy Zespołu były m.in.:

- monitorowanie obsady kadrowej zajęć dydaktycznych,
- analiza dostępności dla studenta pracowników naukowo-dydaktycznych,
- analiza prac zaliczeniowych, monitorowanie stanu infrastruktury dydaktycznej, z punktu widzenia możliwości osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia,
- analiza programów kształcenia pod kątem oceny efektów kształcenia,
- analiza i monitorowanie procesu dyplomowania, w tym analiza zgodności tematów prac dyplomowych z kierunkiem studiów i specjalnością,

- opiniowanie organizacji zajęć, analiza współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi w zakresie programu kształcenia,
- przegląd kart przedmiotów, itp.

Zakres zagadnień, którymi zajmował się w analizowanym okresie jest stosunkowo duży. Zaznaczyć również należy, że odbywały się systematyczne spotkania Zespołu. Działania te należy uznać za dobry kierunek rozwoju WSZJK na Wydziale.

Z punktu widzenia WSZJK należy zaznaczyć, że wsparciem dla jego rozwoju była realizacja (od 01.09.2012 do 30.11.2013) projektu „Efektywne zarządzanie Uczelnią”. W jego ramach podjęto również kilka inicjatyw pro jakościowych, m.in.: w zakresie współpracy z pracodawcami w celu określenia zapotrzebowania na wiedzę, umiejętności i kompetencje absolwentów, w tym kierunku „ekonomia”. Ponadto w ramach projektu, z udziałem naukowców z Uniwersytetu Jagiellońskiego odbyło się szkolenie dla 23 osób z kadry kierowniczej dotyczące tematyki jakości oraz budowania kultury jakości w Uczelni.

Prowadzone przez Wydział działania w zakresie rozwoju WSZJK należy ocenić pozytywnie. W związku z powyższym można uznać, że zarzut nr 6, w świetle przedstawionych informacji, może zostać oddalony.

Ad. 7. Zarzut dotyczący zbyt małego udziału interesariuszy zewnętrznych w analizie, ocenie i doskonaleniu efektów kształcenia.

Uczelnia współpracuje z interesariuszami zewnętrznymi, jednak nie jest ona w wystarczającym stopniu udokumentowana. Współpraca ta realizowana jest poprzez udział interesariuszy zewnętrznych: we wszystkich posiedzeniach Senatu i Rady Wydziału, w Wydziałowym Zespole ds. Jakości Kształcenia (przedstawiciel pracodawców) oraz w zorganizowanej w maju 2014 r. konferencji na temat społecznej odpowiedzialności biznesu. Wydział Zamiejscowy współpracuje z takimi instytucjami otoczenia jak: samorządy miasta i powiatu myślenickiego, Powiatowy Urząd Pracy w Myślenicach, Izba Gospodarcza Dorzecza Raby, Liga Odpowiedzialnego Biznesu.

Działania podejmowane przez Wydział i Uczelnie w tym zakresie należy ocenić pozytywnie, jednak należałoby w większym stopniu niż dotychczas usystematyzować i udokumentować współpracę z interesariuszami zewnętrznymi, szczególnie w zakresie ich udziału w opracowaniu koncepcji kształcenia, oferty dydaktycznej oraz programów kształcenia. W świetle przedstawionych informacji, można uznać, że zarzut nr 7, może zostać oddalony.

Część III: Informacje o pozostałych zmianach wprowadzonych w uczelni/jednostce w ocenianym okresie oraz ocena zasadności i skutków ich wprowadzenia

W Uchwale Nr 391//2013 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 4 lipca 2013 nie wniesiono zastrzeżeń w zakresie spełnienia wymogów dotyczących minimum kadrowego. W okresie pomiędzy poprzednią wizytacją w Uczelni (19-20 stycznia 2013) a obecną oceną jakości kształcenia (26 października 2014) zmienił się skład osobowy minimum kadrowego.

Z minimum kadrowego odeszły 3 osoby (1 samodzielni nauczyciel akademicki oraz 2 doktorów) wymienione w załączniku do raportu

Władze Wydziału Zamiejscowego w Myślenicach, Staropolskiej Szkoły Wyższej w Kielcach, zaproponowały uzupełnienie składu minimum i wliczenie do niego 1 doktora habilitowanego nauk ekonomicznych oraz 2 doktorów nauk ekonomicznych wymienionych w załączniku do raportu z wizytacji, którzy posiadają dorobek naukowy w obszarze nauk społecznych, dziedzinie nauk ekonomicznych i dyscyplinie ekonomia, z którą związane są przyjęte efekty kształcenia

Zespół Oceniający PKA stwierdza, że warunki minimum kadrowego są spełnione.

Część IV: Podsumowanie

Władze Wydziału Zamiejscowego w Myślenicach Staropolskiej Szkoły Wyższej w Kielcach podjęły kompleksowe i skuteczne działania naprawcze. Zespół Oceniający PKA stwierdza, że ustały przyczyny oceny warunkowej.